

ЗАПОВІДАЮТЬ НЕДОСТАЧУ М'ЯСА ДО ГРАНИЦІ ГОЛОДУ

ШКАГО. — Поважна нестача всіх родів м'яса росте з дня на день. Вона дасться взнаки цивільному населенню так далеко, що дійде до границі голоду в деяких околицях Злучених Держав. Такий погляд оприлюднив Американський Інститут М'яса.

Бюро Военних Інформацій у Вашингтоні оприлюднило вістку, що ввесь припас м'яса, призначений для цивільного вжитку, буде зменшений на 12 відсотків на наступні три місяці в порівнянні з доставою на перші три місяці цього року. Кількість м'яса, призначеного для вжитку цивільного населення на підставі Ленд-Лізу буде теж зменшена і лише достави для армії Об'єднаних Держав підуть у таких розмірах як досі.

ТРЕБА БУДЕ СТИСНУТИ РЕМІНЬ — КАЖЕ ПРЕЗИДЕНТ.

ВАШИНГТОН. — Заки ще виграємо війну проти німців і японців треба буде стиснути ремінь такий тут, в Америці. Такий погляд висловив президент Рузвельт на пресовій конференції, у розмові про висилку харчів до країв, знищених війною. Президент порівняв положення Америки з положенням інших Об'єднаних Держав і заважав, що Америка потерпіла ще найменше і ми обов'язані рятувати інші краї від голодової смерті.

ЩОБ НЕ ДОПУСТИТИ ДО ЗАЛОМАННЯ ДОМАШНЬОГО ФРОНТУ.

ВАШИНГТОН. — Предсідник Ради Военної Продукції Джуліус А. Круг відбудує конференції з провідниками военних сил в тій цілі, щоб знайти порозуміння для поділу продукції між военні сили і між цивільне населення. Він клав натиск на те, що для цивільного населення треба забезпечити мінімум продукції, бо інакше завалиться домашній фронт, який мусить правильно функціонувати, коли мають бути правильно втримувані доставки для военного фронту. Оце перший раз виявлено прилюдно, що уряд по-важно закурений нестачами для домашнього фронту.

ПРОДОВЖЕНО НА ГОДИНУ ДОЗВІЛ НА ПИТТЯ.

НЬО-ЙОРК. — Посадник міста Фіорело Ла Гвардія ніби на власну руку дав дозвіл тримати отворені ресторани з напінками до 1 години по півночі. Ла Гвардія пробував дістати цей дозвіл у Вашингтоні, але йому не вдалося, отже він рішився дати дозвіл на власну відповідальність. Ньюйорські ресторани зміська відчувли полекшу і пиття йшло в неділю на більшій розмірі.

З Вашингтону наспіли вісти, що недотримання розпорядку про правило „Вечірнього дзвона“ може завалити цілий розпорядок Директора Военної Мобілізації Джеймса Ф. Бірнса. З інших міст наспіли вісти, що там даліше придержуються „строго“ постанов Бірнса.

ПОВІНЬ ДЕЛЕГАЦІЯ НА КОНФЕРЕНЦІЮ ДО САН ФРАНЦИСКО.

САН ФРАНЦИСКО. — На 5 тижнів перед заповіденою на день 25. квітня між міжнародною конференцією зголошено безконечне число делегацій на цю конференцію, щоб лише прислухуватися нарадам, обсервувати їх поступ або давати ради різним делегатам. Помічники департаменту стейту з Вашингтону і місцеві чинники роблять усе можливе, щоб повинути таких делегацій. Делегації походять від різнонародних краєвих організацій та клубів, робітничих представництв, пропагандистів миру та сотні інших. Такі міжнародні організації, як Карнегі Ендавмент фор Інтернешенел Піс або Товариство Ліги Націй дістають безконечне число листів з проханням вистаритися для приміщення для цілих груп різних обсерваторів та дорадників. Зогляду на нестачі місця в готелях ці делегації не будуть могли знайти приміщення вчасі конференції.

ІСТОРИК ВІДКРИВ НОВУ ПОЛЬСЬКУ СТАТИСТИКУ.

ВЕЛЕСЛІ (Масачусетс). — Роберт Гаверд Лорд, технічний дорадник американської делегації на конференцію до Версаю в 1919. р. переріз студії над польською справою з нагоди установа лінії Курзона й домагається її зміни. Він радить приділити до Польщі міста Вільну і Львів і в той спосіб запобігти вічній ненависті між Польщею й Росією. Лорд вийшов із польською статистикою зперед военних часів і твердить, що на підставі польського цензуру в краях на схід від лінії Курзона було близько 12,377,000 душ. З них було правдивих „росіян“ лише 134,000, поляків було 5,274,000, жидів 1,109,000, українців 4,529,000, білорусинів 1,123,000.

Вандерберг домагається зміни в плянах з Домбартон Овкс

ВАШИНГТОН. — Сенатор Вандерберг з Мишиген, іменованний американським делегатом на конференцію до Сан Франсиско, зголосив у стейтовім департаменті якісь особисті суггестії для зміни постанов конференції з Домбартон Овкс у підготовці до нової конференції. Сенатор заявив, що він не проголосить прилюдно тепер своїх думок, але піддає їх під застанову американській делегації заки ще конференція буде вітворена.

Та хоч не звісно, що саме сенатор Вандерберг піддає під наряду американській делегації, то на підставі цього, що він досі вже домагався можна догадуватися, що він обстоює за саду справедливості як неминучу умовину світового миру. Він раз висловився про це так: „На мою думку ніякий постійний мир не є можливий без постійного і свідомого доручення побиватися і придержуватися справедливості як підстави миру. Буде це моєю молитвою, щоб конференція в Сан Франсиско була успішна в праці для миру, на який можна здатися разом із зорганізованою справедливістю у вільнім світі вільних людей“.

ПАКУНКОВА ПОШТА ДО СОВЕТІВ

ВАШИНГТОН. — Поштовий уряд оприлюднює вістку, що вже піднято наново висилку поштових пакунків до Советів як це було до часу стримання посилок 15. червня 1940. року. Розпорядок відноситься теж і до цих країв Советської Республіки, до яких доходять листи від 16. лютого 1945. р. Значить пакунок пашта буде доходити до Бесарабії, північної Буковини і до деяких округів недалеко Дорогої в Молдавії. Пакунки мусять бути такі, як цього вимагає поштовий припис і дозвіл на вивіз, даваний Адміністрацією Чужинної Економії. Інформації про ці приписи можна дістати в кожного поштового урядовця.

НЕГОДУЮТЬ НА БИТАНІЮ ЗА ЖИДІВСЬКУ ПОЛІТИКУ

НЬО-ЙОРК. — Нова Сіоністична Організація святкувала 30-ліття заложення Жидівсько-го Леґіону обідом у готелю Астор. Між промовцями були два американські сенатори і один конгресмен. Сенатор Брустер критикував Велику Британію за її політику „замкнених дверей“ в справі Палестини. Він домагався заперення для жидів, що справа Палестини буде порушена на конференції в Сан Франсиско.

ПАРЦЕЛЮЮТЬ ШЛЯХЕТСЬКІ ПОСІЛОСТИ

МОСКВА. — Тимчасовий малярський уряд з осідком у Дебрецені покінчив приготування до аграрної реформи та збирається незадовго почати парцеляцію великих земельних посілостей. Парцеляції підпадають всі маєтки понад 140 акрів простору.

Тимчасовий з Польщі подає парцеляське радіо, що міністерство рільництва, котре вже давно почало парцелявати ділянки землі, тепер узялося теж до парцеляції великих земель. Уряд стоїть засадничо за відшкодування попередніх власників, але не рішив ще, в якій висоті це має наступити.

АЛІЯНТИ НЕ МАЮТЬ ОДНОЇ ПОЛІТИКИ СУПРОТИ ЕСПАНІЇ

МАДРИД. — Закупна комісія Злучених Держав постановила купити в Еспанії 10,000 тон сушених і сирих овочів.

Одночасно московське радіо виступило з обвинуваченням уряду Франка, що він дає волю проти Аліантів. На доказ цього з радіа говорили еспанські воєнки, взяті недавно в полон Червоною Армією.

ПАПА КРИТИКУЄ КРАЙНУ НАЦІОНАЛІСТИЧНУ ТЕОРІЮ

РИМ. — Папа Пій промовив у неділю до кількадесяти тисяч римлян, зібраних на площі Св. Петра та радіом до вірних по всьому світі, і в цій промові виступив проти науки насильства та доктрини абсолютного націоналізму та національної гордості. Ці слова загально прийнято за осуд нацизму.

Папа заявився теж проти „спроб організації мира по лінії державних інтересів“, а спеціально проти „кривдження тих, що за свої муки є управнені до спеціальних зглядів“. Ці слова загально віднесено до поляків.

НАЦІСТІЧНА ПРОПАГАНДА ДАЛІ АПЕЛЮЄ ДО ФАНАТИЗМУ

Нацїстичні радіа тепер ведуть пропаганду, що кожний німець обов'язаний боротися далі, без огляду на те, чим закінчиться ця боротьба. Ця пропаганда покликається щедро на німецького філософа Фіхте та на Гітлера. Програму переплітається воєнною музикою. Називаються ці програми „Закликом до зброї“ та „закликом до фанатичної волі німецьких воєнків“.

СОТКИ ОСУДЖЕНИХ У ФРАНЦІЇ

ПАРИЖ. — Міністерство судівництва подало, що від визволення Парижа 15. березня французькі суди засудили на смерть 679 колабораціоністів.

НЕМА СПОКОЮ І НА ЦМІНТАРІ! — Модерна війна не знає ні церкви, синагоги, чи мошеї, ні цмінтарів. Усюди іде боротьба. Отся картинка знята з жидівського цмінтаря в Німеччині, де за гробами ховаються американські воєнки, що наступають на німців.

НІМЦІ ВТІКАЮТЬ ЗА РЕН

ПАРИЖ. — Ще п'ятнишний комунікат альянтської команди дав до зрозуміння, що німецькі армії в кітловині Зари переможені та що вони, не маючи вже на заході належної захорони, бо американці розбили в брезеги їх оборони, відступають у поспіху поза Рен.

У суботу альянтський комунікат подав, що Кобленц, велике німецьке місто при спливі ріки Мозелі з Реном, упало в американські руки та що Петенова й Сема армія ловлять німців у пастку в Зарцину.

Недільний комунікат подає, що Третя й Сема Армія вдерлися глибоко в Зарцину, стараючися знищити 80,000 німецьких воєнків, що попали там у западню. У цій своїй похіді американські війська захопили або очистили за саму неділю 46 міст і сіл. З тих міст найважливіше місто Мерціг, що вважається бастионом у Лінії Зигфрида; його заняла Третя Армія.

АМЕРИКАНЦІ ПОШИРЯЮТЬ РЕМАГЕНСЬКИЙ ПРИЧАЛ.

Перша Американська Армія поширила свій причал за Ремагеном, займаючи Долендорф та летнище на полудне від Відгагена. Вона теж перейшла ріку Від коло Нідерговена та заняла горб 329. на схід від Генінгена.

Міст на Рені коло Ремагена завалився в суботу, коло 3. години сполудня. Він був значно напруганий американськими інженірами й катастрофа прийшла несподівано, підчас коли на мості працювали різні відділи американських військ. Кілько з них загинули в катастрофі, буде відомо аж, як ці різні га-лузи армії обчислять свої втрати.

Обвалення мосту не буде мати вже тепер великого значіння для причалу за мостом, бо цей уже добре закріплений, а американські війська перекинули поперек ріку понтонові мости в інших місцях. Інженерські відділи почали виходи направи розвалений міст.

РОЗСТРІЛЮЮТЬ ОФІЦІРІВ ЗА НЕДБАЛЬСТВО КОЛО МОСТУ.

Німецьке радіо подало, що за те, що американські війська захопили ремагенський міст на Рені, німецька команда засудила на смерть чотирох офіцерів, закидуючи їм недбальство й боязливість. При-суд, мовляв, виконано негайно. Між засудженими офіцерами є три майори й один надпоручник.

Зараз потім звідомленню німецьке радіо подало ще додаткове звідомлення, що за цю саму подію за-суджено на смерть ще одного офіцера, а саме капі-тана Бартке, та цей одначе втік. За ним військова команда розвела погоню.

2,000 ЛІТАКІВ БЕ ПО БЕРЛІНІ.

ЛОНДОН. — 1,300 американських важких бом-бовиків та 700 боевиків ударило в неділю по Берліні, скидаючи на нього 670,500 запальних і вибухових бомб. Була це найбільша сила літаків, яка колине-будь досі вилетіла на одно місто. Атака відбулася днем.

Уночі передтим Берлін атакували британські бомбовики. Була це 26-та ніч за рядом таких атак.

КОЛЬБЕРГ НА БАЛТИКУ У РУКАХ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

ЛОНДОН. — Советські війська заняли у неділю Кольберг, важний порт на Балтиці, в Поморію. Цєю перемогою, що її коштувала 13 днів боїв, Червона Армія очистила з ворога своє північне крило від Польського Коритара аж по Штеттінський заліз.

На Словаччині советські війська заняли Остру Луку, Сасов Подграде, Горне Опатовце, Глін на Грон та Вигне. За німецькими донесеннями, ці наступи видно являються частиною російського наступу на Відень.

Советське донесення каже, що американський уряд доставляє тепер советським військам одну зо своїх останніх-тайних зброй; що це за зброя, доне-сення не каже, але запевняє, що вона буде мати вели-чезне значіння для дальшого ходу военних операцій. Донесення має видимо на цілі показати нацистам, що їх заходи вбити клин між Росією й Америку не ма-ють успіху.

ВЕЛИКІ АТАКИ АМЕРИКАНСЬКИХ БОМБОВИКІВ ПО КОБЕ Й НАГОІ.

ГВАМ. — Суботніше донесення американської команди подавало, що великі американські бомбо-вики доконали вже четвертого рейду за тиждень на Кобе, п'яте щодо величини місто Японії. Скинено на нього 2,500 тон запальних бомб.

На другий день американські бомбовики вда-рили по Нагої, третьому щодо величини місті Японії. Скинули на нього 2,000 тон запальних бомб. Це був другий пожежний рейд на то місто. Доконали його літаки з островів Маріанів.

Ленуни ствердили, що від попереднього рейду на Кобе пожеж лютувава 7 годин.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-6582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Початкове число три центи		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число в суботу (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50
На три місяці	\$1.00	Three months	\$1.00

В Джерсі Сіті і Заграницьку Foreign and Jersey City Rates:

На рік \$10.00 One year \$10.00

На шість місяців \$5.25 Six months \$5.25

На три місяці \$2.75 Three months \$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Address: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

**Румунія — пробний камінь
Советів**

Відомий французький журналіст Пертинакс пише, що в Вашингтоні, а певно й в Лондоні, і по інших столицях, люди питають: Яку ціль має советський уряд у Румунії? Чи думає він вмішуватися в внутрішні справи Румунії тільки на те, аби захоронити військові комунікаційні лінії та добитися виконання умов перемир'я з вересня? Чи може советський уряд має ще далішні цілі, а спеціально чи не хоче він довести в Румунії до встановлення там советської або напів-советської республіки?

На основі фактів, зібраних у дипломатичних, а не журналістичних, кругах Пертинакс так малює ситуацію, серед котрої вправ уряд генерала Радеску. Цей генерал став прем'єром ріба на її основі, що в 1941 році він був проти виповнення війни Росії. Інших кваліфікацій на прем'єрство він не мав. Показався ці браки, коли йому прийшлося виконувати важке завдання, а передусім коли йому прийшлося вийти з важкого питання, чи й на стільки Румунія має кооперуватися з Росією? Як показала його нездарність, не треба було більше, як галасливих демонстрацій Національного Демократичного Фронт, аби його повалити. Як проти генерала заявився ще Вишинський, віцекомісар заграничних справ СССР, то доля генерала була вирішена.

Вирішене питання: що собою представляє кабінет Петра Грози - Пертинакс характеризує його коротко: це, кажучи найменше, уряд-слуга. Прем'єр Гроза — з походження семігородець, багата людина, яка ціле життя поступала наліво. Його міністер заграничних справ Татарську це чистий опортуніст, який у 1927 році був змішаний у протидієвіські погроми. Інші члени кабінету — соціалісти й комуністи.

Всі вони разом до донедавна становили в краю дрібну меншину, без впливу. Нині вони стають силою, завдяки новому аграрному закону. За цим законом, всі земельні маєтки понад 100 акрів мають бути відібрані власникам. Румунія переводила вже раз земельну реформу, в роках 1917-1927, але це був глум з реформи, не реформа. Тепер реформу переведеться вже зовсім щиро.

Виріне тепер питання: що зроблять з землею, відібраною від великих земельних власників? Очевидно, цілком реформи буде збільшити різницю продукції. Отже як це зробити. Чи дорогою задержання приватної селянської власності? Якщо так, то в я-

кий спосіб заставити селян продукувати краще? Якщо прийматися цієї дороги, то чим має бути приняті советську систему колхозів?

Румунія стоїть тепер перед важкими суспільними перемінами. Що станеться щось важке, нема сумніву. Питання тільки, що саме?

Румунська Ліберальна й Національна Селянська партія видно хотіли би віддати землю на приватну власність селянам. Однак в Румунії нашої йдуть видно на ліво. Вдержати середній курс дуже важко, бо в краю буває сильна відрива до фашизму. Тому нема що дивуватися, що Вишинський сказав про старі помірковані партії, що вони не мають у краю великого впливу; їм пропонувано в уряді невеличкі місця, але вони їх відкинули, бо їх провідники мають занадто високі поняття про своє значіння.

З писання Пертинакса виходило би, що якщо советський союз хоче робити якийсь натиск у Румунії, то скорше за задержання ходу розвитку суспільних відносин на ліво. Такий напрям советської політики виявився би назверх, якби так советський уряд наприклад попер на визначне становище князя Стірбея, людину великого політичного досвіду, котрий тепер удержує прихильні відносини до советськими генералами. Однак, в такому випадку Пертинакс сумнівається, чи це здержало би надовго хід суспільних відносин у Румунії. Видно, на погляд дипломатів, що інформували Пертинакса, Румунія йде до крайних суспільних реформ, і чи скорше, чи пізніше, в ній прийде до радикальної земельної реформи та індустріалізації.

Дещо інакше представляє справу інший журналіст, відомий за своїх писань про європейську політику, Гайнц Айлау у "Ніу Ріпоблік". Для нього теж головне питання щодо румунської політики таке саме, як у Пертинакса: Чи мішався советський уряд у недавню політичну кризу в Румунії всупереч обіцянці Молотова, даній 2 квітня 1944 року? І він теж признає, що журналістови важко дати на це питання відповідь по причині цензури на газетні вісті.

Він знаходить відповідь на це питання в радіоіх звідомленнях з Москви й Букарешту та в вістях з "фабрик чутко" у Берні й Анкарі. З цих вісток він виробляє собі такий назгальний образ ситуації:

Він малює Румунію вчас уладку фашистського режиму Антонеску в серпні 1944 року як країну, готову до суспільної революції. Однак лівія

в тій Румунії, що мала би переставити революцію, була незорганізована й незвичайно слаба. Чисто лівий уряд не міг би вдержати порядку в краю, і тому советський уряд піддержував уряд національної єдності, наперед під генералом Санатеску, а потім під генералом Радеску.

Ці уряди однак, представляючи феодальних реакціонерів, консервативних капіталістів і проти-фашистських революціонерів, не могли вдержатися довго при владі, бо в Румунії старі суспільні противності, здавна незв'язані, загострювалися тепер ще більше. Під впливом того загострення зростала сила Національного Демократичного Фронт, що об'єднував усі ліві партії, в тому числі соціалістів і комуністів.

Серед таких умовин самий генерал Радеску чув, що довго не вдержиться. Він і заявив: "Я не думаю оставати на становищі, як край цього не бажає". Коли Національний Демократичний Фронт улаштував демонстрації проти уряду, він звивав нарід, аби не давали себе дурити людям, хочуть ужити народа як наряд.

Однак з тим генерал Радеску задержав до советським урядом, коли він запротестував проти насильної рекрутації румунських громадян, головові німецької національно-сти, на роботи до Советського Союзу. Цей протест Радеску підняв проти думки міністрів з Національного Демократичного Фронт, що добувати в таких протесті нагоду до створення лівого уряду. Можливо, що їх у тім попирав советський уряд. Проти генерала Радеску почали агітацію його міністер Георгіу-Дей та комуністка Анна Павкер, і то після повороту з Москви. Одночасно поведла таку акцію советська преса, Головна "Правда", закликаючи генерала консерватизм, охорону останків фашистського уряду Антонеску та задержання конечних реформ.

Коли Національний Демократичний Фронт улаштував у Букарешті 24 лютого масову демонстрацію проти уряду Радеску, цей вистав проти демонстрантів війська й жандармів, приказав їм ужити зброї. Аліянська Контрольна Комісія, що правда, здержала стрілянину, але Радеску діляв олівни до огню, коли 26 лютого заявив, що комуністично-анархістична меншина звязалася втопити народ у кривавій громадянській війні та анархії. Того дня 9 його міністрів вистали телеграму до короля Михайла, жадаючи арешту й покарання винуватців стрілянини. Коли так його власні міністри відкалялися його, Радеску зрештитував, дня 28 лютого, в кілька годин по приїзді до Букарешту советськ-

Микола Чубатий.

Справа батьків та дітей

(З приводу листа молоді американки українського роду до "Свободи").

В педагогіці, себто в науці про виховання дітей, в літературах цього світу існує проблема батьків та дітей. Що це за проблема, в чім лежить її істота? Проблема батьків та дітей лежить в тім, що звичайно старше покоління не розуміє уподобань, бажань та стремлень молодих, своїх дітей. І навпаки, діти не розуміють уподобань, бажань та стремлень своїх батьків. Звідси непорозуміння, а то й конфлікти. Основа непорозуміння ця, що світ постійно поступає, йде наперед. Нові часи приносять зі собою нові ідеали та нові способи життя. Це, що було кілька десятиліть чи й кількадесять літ модне, практичне, розумне, нині стає перестарілим, немодним, а то й заскорузлим.

Правда не все так є, що все це нове та модне є найліпшим, бо може бути й навпаки. Однак молодим так видається. І вони упираються, стоять при своїм. Однак так само старше покоління переконане, що його погляди одинокі розумні, практичні та корисні, а життя, що вони пережили в молодих своїх літах, навіки повинно остати взором найкращого життя.

Проте виховання молодого покоління це найсвятіший обов'язок родичів, тому вони стараються звичайно дати молоді все, що по їх думці буде найкраще та найкорисніше у їхнє життя. Підхід це зовсім слушний, бо виховання молодого покоління у всіх народів, а навіть в нерозумних істот, має якраз на цілі постійні вартості родини, племені чи нації передавати молодому поколінню. В той спосіб немов цілком на мур накладає кожне покоління все нові вартості скарбниці національної культури. Інакше не було б тягlosti національної культури. А це протилежне природі, щоб зрікти-

го віцекомісара заграничних справ Вишинського.

"Упадок Радеску", каже Айлау, "був видимо вислідом і домашнього невдоволення й російського натиску. Хоча Москва видимо не вмішувалася безпосередньо, вже те, що вона нахмурилася, вистарчало, аби положення генерала Радеску стало невиносне".

З того, що в кілька днів по впадку генерала на вулицях почалися заворушення банд про-фашистських легіоністів, стрілянин на дом демократичних порвідників та навіть спроби антисемітських погромів, доказувало всім, що упадок Радеску не прийшов запізно.

своїх духовності, забути на минуле предків. Значиться, що не все, що молодь вважає за перестаріле, таким воно є. Молодь звичайно не в силі розібратися, що є тривале та постійне вартісне, а що переходове; нині модне а завтра забути.

Всеж такі оминити непорозуміння можуть тільки такі батьки та діти, де з одного боку у батьків є зрозуміння, що світ поступає вперед і не можна стояти на цім самім місці, на яким стояли наші батьки та діди, отже й в дітей є якась частина слухності, з другого боку, де у дітей є зрозуміння, що батьки хочуть для них всього, що найліпше та мають за собою якийсь життєвий досвід. Річ природна, найконечнішою умовиною до того, щоб якесь порозуміння між дітьми та батьками було можливе, є взаємна любов та довіра поміж батьками та дітьми. Де довіра між старшим та молодшим немає, там неможливе ніяке виховання, ані порозуміння взагалі.

Американські українці та їхні діти.

Все досі сказане має пристосування у відношенні поміж батьками та дітьми по всьому світу, у всіх народів. Однак відношення поміж родичами та дітьми з природи річи є більше природне у народу, що живе на власній землі. Там культурні та цивілізаційні здобутки кожного наступного покоління в зовсім природний спосіб укладаються як одна верства на другій, збагачуючи раз-по-раз національну культуру в одному та тому самому напрямку. В той спосіб духовні здобутки та досвід поколінь витворюють немов свою власну виховну систему, по якій приблизно відбувається виховання молодого покоління.

Інакше є з американськими українським роду. Для батьків, що виховані на культурі українського народу, у свому українському середовищі, українська земля для них є рідною. Натомість для дітей, що народжені вже в Америці, зовсім природно американська земля є для них рідною. І вони виховуються вже серед іншого середовища й емоційності.

Виховниками в житті кожної людини є в першу чергу дім, потім церква, школа, товариство, а вкінці ціле громадянство. І тут приходить немов духовне нескордунування поміж батьками та дітьми українського роду. Перший елемент, дім, є ще український, церква так само. Але школа та ціле громадянство вже американські. Тому кожному стає ясним, що виховання молодого покоління по першій фазі свого дитинства в дома входить на зовсім нові шляхи, відмінні від духовності їх батьків. Тут не укладається, як у народів на власній землі, одна цивілізаційна верства, на попередній тільки твориться щось нове. Тому розходження поміж батьками та дітьми зовсім природно мусить тут бути більші, ніж у батьків та дітей народів на власній землі.

Ця сама трудність у вихованні молодого покоління існує не тільки для заокеанських-американських чи канадійських українців, вона так само добре існує серед американських чи канадійських італійців, поляків, німців, скандинавів; тощо. Трудність ця в тім, що старше покоління виховане на культурі своєї нації в старім краю, її цінко держиться. Культурні європейських народів старі, а це впливає на їх тривалість у збірнот та одиниці, зовсім навіть підсвідомо. Декому може видаватися, що простолудин, що не має

Ю. КЛИМЕНКО.

7)

**ПІД ШЕВЧЕНКОВОЮ
КАЛИНОЮ**

Часом питаєш її: — Чи сну долю і ставились до неї не причиняє вам ця горілка з жалем, як до хорої людини. Панотеч Олексій не дуже заливлю її пити так багато? — А щож мені зісталося більше в життю? Відняли щастя, розбили серце, отруїли все моє життя, не дали одружитися з любим Тарасом... Тепер усьому край, один кінець... Чим цілий вік так мучиться — ліпше відразу смерть, але щось мені довго не посилає цієї смерті, мабуть забув про мене. Один кінець... одна утіха... Чарка й горілка. Запиваю своє горе, заливаю свою тугу...

— І зарекочесь, або заплаче тай побіжить скільки видко, як справжня божевільна. Усі на селі знали її неща-

вона бачила в останній раз, як він приїздив до нас після свого заслання. Тоді в неї й служила моя Оксана, і вона була свідком їх останнього побачення. Каже, що перш пізнала його по обличчю, але як він забалакав до неї, то з нею зробився великий припадок чорної неміч: вона щось голосно, несамовито закричала і впала в безпам'ятстві. А потім, як опам'яталася, то плакала обоє, як малі діти і довго-довго розмовляли про свої життєві незгоди, споминали про колишнє і жалкували про безнадійне сучасне. На Тарасове запитання, як вона провадила без нього своє життя, вона відповіла жалючим віршем з його Кобзаря:

— Померла вона років трицять тому, як не більш, і поховано її коло батька на старому кладовищі, недалеко від Тарасового діда Івана. От, коли памятаєте, там, на цвинтарі є такий невеличкий памятник з білого каміння і надписом: "Тут спочиває дід малоросійського поета Тараса Шевченка Іван, помер 1844 року". Коло цього самого памятника є невеличка могила, в якій спочиває мирним сном бувша наречена Тараса, бідолашна Тодоса. На цій могилі стояв колись дерев'яний хрест, та той повалився за давністю літ — і нікому тепер поставити хоч невеликого памятника... Царство їй небесне, — так і померла Тодоса, так і загинула в самоті та злиднях... Цілий свій бідолашний вона дівова, неначе все їй здавалося, що прийде милий її серцю, незабутній Тарас, і візьме її з собою. Але він її не взяв, бо його самого скоро після першого заслання взяли знову, закидали в кайдани тай повезли до Петербургу. Там він і помер — значно раніш своєї Тодосі, як раз тоді, коли мали скасувати панщину...

Грицько скінчив своє оповідання. Захоплення слухачів

було надзвичайне. На очах декотрих бабусь помітні були слюзи. Оксана його справді плакала. Невідомо тільки, ко-го їй гірш було жалко з цих обох обездолених, тепер вже покійних людей. Марійка й Ксеня зовсім перестали звертати увагу на хлопців, котрі схилювали їх зацікавити своєю балачкою, і тільки дивились ввічі старому розповідачу. Тиша стояла другим невинною, тільки соловейки ще іноді перекикались. Пахощі від весняних квітів густо наповняли повітря, і було так легко дихати... І було чогось так сумно, неначе камінням придавило серце, нікому не хотілось розмовляти про щось інше. Тільки почувалась пильна потреба якнайліпше воскресити в своїй пам'яті духовний образ українського генія, злитися з його духовною істотою, з його безкрайнім поетичним світоглядом і пережити на собі всі його страждання, всі муки са-

мотної, невтихомиреної, великої душі. У кожного почувалась потреба слухати про нього, тільки про нього. Вплив випитої за столом горілки змінив серйозним настроєм, гідним для прийняття і переживання найкращих людських почувань. Тому то ніхто з присутніх не збирався йти до дому, хоч була вже одинацята година, а всі поважно, серйозно нахилились по над столом і готові були слухати всю ніч до зорі оповідання й спогади, які торкалися пам'яті незабутнього, улюбленого Тараса.

Підвівся Петро, Тарасів племянник, і з великим почуттям продекламував вірша з Кобзаря:

Тяжко важко в світі жити
сироті без роду...
Зміст цього вірша та гарне виразне деклямування його було якраз відповідаючим серйозному настрою слухачів, вони знову потрохали Грицька розказати про Тарасові подорожні, котрих він був свідком страждання, всі муки са-

(Дальше буде).

БЕЙЗЛ О'КОННОР

Радо віддавав у життя третину свого часу на добродійну працю.

Прийнявши на себе обов'язки голови Американського Червоного Хреста, Бейзл О'Коннор насамперед заявив, що Червоний Хрест має поставити своїм завданням в 1945 році зібрати \$200,000,000 на свій Воєнний Фонд упродовж березня.

Місце голови Червоного Хреста було запропоноване О'Коннору президентом Рузвельтом, колишнім спільником в адвокатській практиці та довголітнім приятелем. Своєю організаційною здібністю проявив О'Коннор ще в боротьбі з дитячим паралічем. Як голова Національного Фонду для боротьби з дитячим паралічем та "Джорджія Ворм Спрингс Савідейшен", він спричинився до врятування соток людей від смерті та каліцтва внаслідок цієї страшної хвороби. І працював також на інших ділянках громадсько-добродійної праці.

О'Коннор народився в місті Таунтон, Массачусетс, 53 роки тому. З дитинства захоплювався музикою. Спочатку в каледжі Дартмут, заробляючи собі на життя як скрипак місцевої оркестри. Звідти вступив до Гарвардського університету студіювати право. По закінченні університету почав адвокатську практику в Нью-Йорку. Пізніше переїхав до Бостону, але в 1919 році повернувся до Нью-Йорку та відкрив свою власну адвокатську фірму. В 1925 році увійшов у спілку з Ф. Д. Рузвельтом, а коли Рузвельт став президентом

Загальна Рада — Ф. Д. С.

освіти та необучений про культуру свого народу, декілька разів побував у Європі, де він інтелігент. А воно є якраз навпаки. Звичай батьків, спосіб життя родинного, обрядовість з нагоди свят, уродин, весілля чи смерті, в їх душах немов віками утравлені. Все це становить тверді основи національної культури, якої однією з морально-здоровою нацією не легко позбавляється. Ця тривалість у привязанню до національної культури з морального боку є високо вартісним елементом для кожного громадянина, бо воно робить з тої людини правдивого чоловіка, істоту удохвлену, а не живу істоту, для якої краще заспокоєння черева на новій землі є уже всім.

Америка батьківщиною для всіх.

Щасливою обставиною є те, що тільки те, що Америка сама є новою нацією, що твориться на колись колись існуючих та культурно нічиїх територіях. Американська нація радо приймає корисні для себе елементи чужих культур різних європейських і позаєвропейських націй та перетоплює їх в одне, здорове, динамічне. Американська культура сама в собі нова, і в ній є те місце для елементів української культури.

Це слід знати дітям та не легковажити того, що батькам є дороге та до чого вони привязані, бо серед елементів культури їх батьків можуть знайти теж такі елементи, що припадуть новій американській культурі.

Провал поміж родичами та дітьми американських українців викопують нерідко такі самі родичі, представляючи рідний край в якнайгіршому світлі. Коли батько розповідає на приклад, дітям, що він спав в старім краю в стайні серед коней, коли описує хату в Україні як якісь шатра півдикунів, кріт соломою з дірками в стінах, то очевидно, що дитина не може набратися пошани ні до краю батьків, ні до них самих. Вона немов встидається, що походить з якогось півдикого племені, хоч відомо, що не всі люди в Україні сплять в стайні, ні не всі хати є з обдерими стінами та дірками солом'яною кришею, бож є теж в Україні і хати з мурованими стінами та з купальнею. Результатом того є, що мені далося чути від одного молодого американського українця. На питання, чи він хотів би побачити Європу, відповів: Так хотів би, але не цей край, звідки походить мій батько.

(Докінчення буде).

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

На Допомоговий Комітет і Червоний Хрест.

Уже довгий час не було чуток про нашу громаду. І дехто думав би, що в нас народне життя цілком заглохло. А прецінь бувало колись наша невеличка громада була на шостому місці між усіма українськими громадами в Америці, коли йшло про жертвенність на народні потреби і допомогу нашим рідним у старому краю. Причин, що так тепер не є, можна знайти багато. Та вираховувати їх, до чого не доведе. Важніше є те, що старатись відновити поправити, і то принаймні між тими, що є членами У. Н. Союзу, а в першу чергу в тому відділі, про який пишу. Нам усім треба такі тепер більше заїти ресуватись загально-народними справами, а принаймні тою, що закликає нас ратувати нещасні українські жертви, що потерпіли через ту війну. Вже всі знаємо, що маємо наш Американсько-Український Допомоговий Комітет у Філадельфії, що визнає нас ставати членами і складати жертви. Ось ті справи розважувало на мітингу Тов. Запорозька Січ, від 385 У. Н. Союзу, що був скликаний для вибору конвенційного делегата. Зійшлося більше число членів і була нагода обговорити справи обширніше, так, щоб з того вийшло якесь добро. Гром. Федорців підніс, що треба стати нашою відділовою членом А. У. Д. Комітету в Філадельфії, а гром. Шабатура пояснив, нащо нам треба складати жертви. Слова не пішли намарне, бо збрано \$27, які вислали до Комітету в Філадельфії. Ще подам, що за старанням Сестрицтва Пречистої Діви Марії, що є при українській католицькій церкві, в якій членів є майже всі в У. Н. Союзі, підготовлено Свято Прапора (Сервіс Флєс). Посвячення відбулось в неділю 4. березня б. р. Доконав його наш молодий парох, о. Богдан Олесь, що вголосив з тої нагоди дуже зворушаючу проповідь. З збірки прийшло \$78.50, яку то суму Сестрицтво призначило на Американський Червоний Хрест.

У відділі жертвували наступні: В. Сопотук, спомогаючий член \$5; Ф. Ірха \$2; по \$1: П. Угринчук, П. Гресків, О. Козак, зак. І. Козак, П. Федорців, Н. Бойко, Н. Гусак, М. Канюк, Н. Гунчак, О. Шабатура, А. Сокил, К. Кузів, Ф. Пікула, П. Бутрин, Н. Кучинський, І. Скорочович, М. Заболіс, І. Павчак, С. Романюк, Н. Манзін.

Олекса Козак, секр. 385 від. У. Н. С.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: Йосиф Крукпа переслав \$50 як постійну місячну жертву від Товариства Поміч Українським Справам в Гемтремк, Міш.; Ан. Біловус з Вен Дайк, Міш., переслала свою постійну місячну жертву в сумі \$5.

ДО ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ "СВОБОДИ" І "ЮКРЕЙНІЙ ВІСЛІ"

Як Ви змінюєте адресу, просимо негайно повідомити про це адміністрацію "Свободи". Шкоро повідомлення з'являється в розумінні і стриманні газети. З повідомленням просимо гілочку вислати 10 центів готівкою або поштовою значимкою на покриття вироблення нового стелеса. Члени і Читачі з Канади зможуть прислати тільки готівку тому, що канадських поштових значків не можна виміняти.

"Our boy a prisoner of war"

...and the far-reaching arm of the RED CROSS brought him help"

There isn't much you can do when you hear your boy is a prisoner. Parcels are restricted, mail from him is limited. Like him, you must wait, patiently, until the war is over.

Yet you do have one consolation. The far-reaching arm of the Red Cross gets supplementary food parcels to our prisoners regularly wherever possible. It brings extra clothing, cigarettes and medicines to the lonely boys "out there." It relays emergency messages to and from anxious families.

This is all part of the stupendous job the Red Cross is doing for our fighting men all over the world... and for their families at home. But it cannot be done without your support. Without your help the Red Cross could not continue to collect life-saving blood for the wounded... to send essential supplies to the prisoners of war... or to give the countless other friendly services that make a soldier's life a little easier.

These men have given a lot for you. Won't you give a few extra dollars for them?

GIVE NOW... GIVE MORE

Медичні пакунки для полонених.

Червоний Хрест посилає для полонених спеціальні медичні пакунки. Пакунок розраховано на сто осіб на один місяць.

Матеріал до читання.

Щоб задовольнити потребу в матеріалі до читання на шпитальних пароплавах, Американський Червоний Хрест вислав до 1. липня 1943 року 2,832,826 книжок і журналів.

Рухомі Клуби Червоного Хреста.

Американський Червоний Хрест має 200 рухомих клубів в русі. З них 39 є кіно-клуби, які висвітлюють фільми, подарують музику нашим борцям на далекому фронті.

Курси першої допомоги для дітей.

Повітова поліція влаштувала курси першої допомоги для учнів восьмої класи сільських шкіл, в повіті Мілвокі, в Стейті Висконсин. Всі 53 старшини мобільної патрулі при офісі шерифа є інструкторами першої допомоги при Червоному Хресті.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

чи вже розкупили "ЮВЕЛІЙНИЙ АЛЬМАНАХ У. Н. СОЮЗУ"?

Появилася друга частина правдивого життя американських українців. І то завдяки нашому Батькові-Союзові.

Першою такою книгою, яку усі знаємо, є "Пропамятля Книга У. Н. Союзу". А другою, що так давно появилася, є "Ювельний Альманах", виданий у пам'ять 50-літньої праці цієї організації на народній ниві.

Як я дістав той Альманах і прочитав, то зараз подумав собі: Десь певно вже його розкопили наші люди, щоб мати у своїй хаті документ своїх власних трудів і своїх жертв. Але зачуваю, що так не є. Ось і тому подаю той голос, щоб звернути на цей Альманах увагу ще й таким способом.

Не можу тут висловити усіх приємних тих, що помістили в цій Альманашу свої статті. Ні теж того, що в тих статтях є, бо прийшлося би писати про дуже багато подій, що ми їх перебули, як і про багато мрій і планів, що ми їх ще не здійснили. Я тільки скажу, що без того Альманаху не може обійтись той, що хоче знати американсько-українське життя.

При тій нагоді, що скажу слово й про книжки, що є в "Свободі" про Україну, а видані в англійській мові. Мені самому ті книжки є у великій пригоді, коли приходить виступати американцям українські справи. Просто даю їм ту чи

другу книжку і кажу: Прочитай! Але недавно трапилась мені цікава пригода. Ось я читав книжку, що їх мав у себе, даю до прочитання одному гінду-сови на ім'я Раканпал. А він прочитавши їх каже до мене: Але у вас нема ще одної дуже важної книжки. І розповідає, як то один його приятель дав йому книжку Вільяма Чемберлена про Україну. Він дуже хвалив цю книжку і казав, що якщо тільки більше таких книжок по'явиться про Україну, то світ скоро визнається, в яких то медвежих лабах ота Україна опинилася. І ось так, заки я сам — українець — ту книжку читав, той гіндус уже прочитав і ще мені її зміст перекладав!

Як бачимо, то добра книжка про Україну — це велика зброя. Борючись отже хоч такою зброєю славу, честь і волю України.

Василь Авраменко.

ДЛЯ КРАПНОГО ЗАТРА

КУПІТИ ВОЄННІ БОНДИ

КНИЖЕЧКИ

ДЛЯ ДІТЕЙ

КІТ В САПАНІХ. Ціна 25 ц.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА, казка для немовлят. Ціна 25 ц.

РОБІНЗОН КРУЗО. Ціна 25 ц.

Всі три книжечки разом за 50 ц.

Замовлення з належністю слати до:

"СВОБОДА" Р. О. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

Випродаж Книжок

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ І ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ.

Франко Іван: Оповідання. Зміст: Малан МIRON, Гривча шкільна наука. Оповідання. Борис Граб і інші. Ціна \$1.00.	Д
Чехов А.: Оповідання. Переклад О. Бабія. Ціна \$1.25.	Д
Дудко Ф.: Гауш. Оповідання. Ціна \$1.00.	Д
Монкевич Борис: Чорні Запорозькі. Зі схематичними ілюстраціями. Опр. \$1.25.	Д
Чайковський А.: Оповідання. Оповідання з життя ходоцької шляхти. Брош. \$1.00.	Д
Лотський А.: Кузаль і меч. Істор. повість з кінця 15 і поч. 16 віку. \$1.00.	Д
Мельник-Матвій Микола: За рідне гніздо. Ціна \$1.25.	Д
Франко Іван: 3 вершин і низин. збірка поетичних творів Івана Франка. В додатку "Знаєш листа" й "Великі роковини". У біографічній нарисі Івана Франка (написав Василь Веринюк) \$3.25.	Д
Грибика Е.: Чайковський. Історична повість. Опр. \$1.25.	Д
Грибика Е.: Сонячний промінь. Повість. \$1.00.	Д
Про плавання і лічення домашніх звірят. Практичний порадник. \$1.00.	Д
Шевченко Тарас: Кобзар, з портретом автора, сторін 707, опрацьований Шевченко Тарас: Твори Тараса Шевченка, в 3-ох томах, в опраці. \$5.00.	Д
Маріні шукати для розваги старих і молодих. \$1.00.	Д
Богдан Лепкий: Марія Шашкевич, з ілюстраціями, брош. \$1.00.	Д
Богдан Лепкий: Лис Микита. \$1.00.	Д
Великий Соник з Нумерами. Брош. \$1.00.	Д
Мілоні Сіні. Український Соник. На підставі Халдейських, Египетських та Перських джерел. Без нумерів. Брош. \$1.00.	Д
Українсько-Англійська Кухарка (Ukrainian-English Cook Book), староросійська домашня кухня. Ціна \$1.00.	Д
Поліція Б.: Кімната з одним входом. Сензаційна повість. \$1.00.	Д
Поліція Б.: Товариші успіху. Сензаційна повість. \$1.00.	Д
Червоні Пісні з нотами, на всі свята цілого року, брош. \$1.00.	Д
Річне Слово, збірка поезій і оповідань українських авторів, бр. \$1.00.	Д
Д. Дорошенко: Славянський Світ у його минулому й сучасному, в трьох томах, брош. \$1.25, опр. \$1.50.	Д
П. Куліш: Чорна Рада, хроніка з 1663 року, повість з ілюстраціями, бр. 75 центів, опр. \$1.00.	Д
Ю. Федькович: Люба-Згуба, повість, опр. \$1.00.	Д
УВАГА! Побиші книжки продаємо по цінах тут поданих — без опусту.	Д

Замовлення разом з належністю слати до:

"СВОБОДА" Р. О. BOX 346, Jersey City, N. J.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Отрим повідомляємо урядників відділу У. Н. Союзу, що організатор А. Маланчук працює тепер над організування нових членів в окрузі міста Нью-Йорку і його адреса є така:

A. MALANCHUK c/o Mid-Park Hotel 14 Irving Place, cor. 15th St. New York 3, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Ergon 4-0237—Ergon 9-0582

WAR MANPOWER COMMISSION

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

EMPLOYMENT REFUGATIONS

Судити робітників обов'язано мати посвідку, що вони є до розпорядності. При перенесенні до менше суцільних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтід Стейтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують те обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОРТЕР
48 годин тиждень, добра платня
WMC Правила заохочуємо
Saffer Simon, Inc.
50 Lafayette St., Newark, N. J.

FREIGHT HANDLERS
ДЕННА ПЛАТНЯ
Час і пів після 8 годин
PENNSYLVANIA RAILROAD
Голоситься 275 Bowery або
Room 204, 110 W. 42nd St., N. Y.

МУЖЧИН
ВОЄННА РОБОТА
З БУДУЩІСТЮ В ЧАСІ МИРА
ДОСВІДУ НЕ ТРЕБА
СУЩИНА ІНДУСТРІЯ

Беріть роботу з платиними вакансіями,
святими і мільйон овертайм.
KRAFT CORRUGATED
CONTAINER, INC.
ГОЛОСИТЬСЯ 20, 21, 22, БЕРЕЗНЯ
9:30 ДО 12:30.
151 WEST 28th, NR. 7th AVE.
3rd FLOOR

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО ВЕНТЕРИ Голоситься:
Caledonia Restaurant, 128 Jackson
Ave., Jersey City, N. J.

Робітники і служачі
до фабрики деревляних виробів
506 E. 19th St., N. Y. C.

РОБІТНИКІВ складачів, здібних робити
форм. Стало, овертайм.
568 Broadway, N. Y., 1 Night up

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ПОТРІБНО ЖІНКИ до домашньої роботи,
парити і чистити. Голоситься
від години 5 до 8 вечір:
G. Szemely
131 Lake St., Jersey City, N. J.

Портєра
пріємні робітничі умовини
добра платня. Повсюдно будучість
WMC правила пристосовуємо
Rubberst Co.
31 Prospect St., Newark, N. J.

ДІВЧАТ
(у віці 17 до 45)
Наповняти, змивати і пакувати.
Медичини і косметики
8:30 рано до 5:30 пополудні
(Одна година на обід)
Оліж достарчаємо!
WM. R. WARNER CO., Inc.
113 W. 18th St., N. Y. City

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

МИНУВ РІК, А ЯК З ПРАЦЕЮ
КОНГРЕСОВИХ ДЕЛЕГАТІВ
ТА ДЕЛЕГАТОК?

В січні цього року минув рік, як відбувся у Філадельфії Український Конгрес, на який наші громади та товариства повисили делегатів та делегатів, своїх найкращих представників. Ось ті делегати та делегатки радили і ухвалювали резолюції, давали вказівки. І всі одногласно ствердили, що не буде праці, якщо не буде грошей, без яких годі вести інформативно-українську роботу на більші розміри. І всі заявили за те, щоб такі гроші Українському Конгресовому Комітетові громадянство дало, а делегати будуть тими, що будуть у тому ділі помагати.

По році можемо отверто сказати, що грошева збірка не дописала. А як так, то як можемо критикувати екекутиву чи Ширший Конгресовий Комітет за те, що не поширив праці? Як можна за тих пару

Полтавку? Правда, як смішно? Дійсно не смішно, а дивно було погодити, що той станий пан був колись молодого Наталюю і чарував театр своїм співом і грою.

По концерті я хотів покликати авто і відвезти дорожнього гостя на Прондін. Але він сказав, що піде до своєї сестри на обід. Я відповів, що його на кінець Кармеліцької вулиці. Нелегко було дотримувати йому кроку. Це я йому і сказав. А він: „О, куди, куди! Не так ходило перше. Але знаєте, цей десятити христ...“ і махнув рукою.

тисяч доларів і Квартальник видавати і це може канцелярію втримувати, делегації вислати і т. п.

Дехто каже, що я не одержав ніяких „інструкцій“ від головної управи, чи чого там. Яких тут треба інструкцій? Чи в нашій пресі не писали вже стільки разів, що треба фонди, бо ми маємо тільки такі фонди на нашу політично-інформативну працю, які зложити наша суспільність. Або чи треба аж сто разів пригадувати, що треба влаштовувати віча? Чи наші передові люди по громадах, не знають, як це робиться, та чому таких віч треба? А панове делегати, що були на Конгресі є тими передовими людьми до таких справ, бо ж їх громади вибирали, щоб рішати на Конгресі про найважливіші народні справи. На мою думку кожний делегат повинен почуватись до обов'язку принаймні зібрати стільки на працю У. К. Комітету, що коштувала його дорога на Конгрес в Філадельфії, де він був делегатом. Нам доки треба оживити наші громади, бо треба буде повести якнайширшу кампанію за допомогу українським жертвам війни, що опинились у страшний нещастю. Чи та трагедія не повинна вже сама собою бути тим, що повинна би промовити до серця делегатів, що досі нічого або дуже мало зробили, щоб підняти по громадах народнього духа та піднести жертвенність громадянства на народню працю, на ратування рідних братів і сестер у нещастю і неволі.

Йосиф Крупка,
Гемтремк, Міш.

КУПИТЕ ВОЄННІ БОНДИ

Впевно раді знати дещо більше про наше життя в Америці, про свою власну працю, про свої аланси мрії, бажання і змагання. А теж і про те, якими думками живуть Ваші діти. Коли так, то пам'ятайте, що про те все є дуже цікавий матеріал у книжці:

ЮВІЛЕЙНИЙ
АЛЬМАНАХ

видаваний з нагоди
П'ЯТДЕСЯТЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ У. Н. СОЮЗУ.

Запросіть і ви того Гостя до своєї хати, бо в його товаристві розвіється не одна чорна хмара, що залягла нашу душу! Той Гість додасть вам своїм словом віри в наші власні сили! Він звеселить вас і приведе до рівноваги, коли ви в сумніві і смутку. А приймаючи його в свою хату пам'ятайте, що він виявляє теж і те, що й ви є з цим нашим народом співробітником при розбудові нашого народнього і церковного життя, що й ваша хата, це культурна хата свідомої, української родини, що дорожить своїм рідним і своєю українською книжкою, так гарно виданою не для кого іншого, а для нас, для — нашої хати.

Ціна за Альманах, що має понад 300 сторінок друку: \$2.50.

Замовляйте, пишучи на таку адресу:

SVOBODA
81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАВВАГА: Хто замовить з Альманахом ще й Промаятну Книгу У. Н. Союзу, дістане обидві книжки за \$3.00.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Не будемо помішувати дописів, що друковані в інших газетах! — Ще раз звертаємо увагу дописувачам, щоб не надсилали нам дописів, які містять теж і в інших українських газетах, чи думають їх там містити. Нема потреби той самий допис два чи три рази друкувати, та ще з тими самими іменами і жертвами. Це непотрібна витрата місця в газеті й часу збоку дописувача. Треба вибрати собі часопис, який кому любий, і тамтуди слати. А як уже в одній газеті є довгий допис, то в іншій вистарчає, а не повторювання допису. Інша справа, коли іде про якісь загально-народні справи і того роду поклики чи звіт. Тут уже може бути навіть потрібним, щоб таке було у всіх газетах. Але так не є з дописами з життя в поодиноких громадах.

КНИЖЕЧКИ
— для —
МОЛОДИХ ЧИТАЧІВ

— для —
НАЙМОЛОДШИХ.

Нині, коли кожна дитина, кожний хлопець і кожна дівчина читає книжечки з наймолодших літ, не можна й наших дітей, хочби наймолодших, лишати без книжечки.

Наступні книжечки можуть ушасивити молодих читачів:

ОДАРКА, повістка для дітей, написана Андрій Чайковський, з малюнками Петра Андрусіва. 40¢

ДІД ЯКІВ, оповідання для молоді, нап. Федір Дука. Ілюстрував Ю. Кирієнко. 15¢

ПРИГОДИ КАЧУРИКА, написав Б. Герц, з рисунками. 15¢

ПЕТРУСІВ СОН, оповідання, написав Модест Левицький, Ілюстрував Е. Козак. 15¢

МАТИ — СТРАДАЛЬНИЦІ. Образець із побуту української виселенці в таборох у Гімалі. Написала Марія Плігарська, Ілюстрував А. Манастірський. 15¢

ВСІ ЦІ КНИЖЕЧКИ РАЗОМ 50¢

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замовлення шліть до:

„Svoboda“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

галіно-народні справи і того роду поклики чи звіт. Тут уже може бути навіть потрібним, щоб таке було у всіх газетах. Але так не є з дописами з життя в поодиноких громадах.

К. Ф. — Ми ще Вам згадали коротко за подяки, але чи не думаєте, що ми повинні там залишити оті наші постійні „подзенкування“. Таж тепер люди життя віддають, ноги чи руки тратять, а ми ще хочемо складати собі взаїмні подяки за ту дрібку роботи, що присвячуємо для тих, що свою грудь наставляють. Уже достить тих подяк, що їх складають раз-у-раз священики по церквах! Чи коли дякуємо при збірках на гостинах чи

ЖОЛУДКОВІ
ЗАБУРЕННЯ

боліки, печінка, жовч, міхур і інші жолудково-кишкові болі мусять і повинні бути лікувані.

ФЛЮОРОСКОПІЧНА

ЕГЗАМІНАЦІЯ

Х-ПРОМІННЯ \$1.00

Лябораторна проба, коли вказана, забезпечує докладне визначення хвороби.

Поряди обіймають: Минувшину, фізичну проврку, тиснення крові, діагнозу, проврку серця, легенів, і органів у животі

КРОВ В ШКІРА

неудуги міхура й нирок лікується наймодернішими й науковими методами. Наші апарати і прилади є незвичайно докладні.

НЕРВОВИЙ СТАН

як: подразнення, заворот голови, втрата рівноваги, ослаблення мускулів, брак енергії або життєвої охоти, безсонність і крохання серця вимагають нашої поради.

РОЗДУТТЯ ЖИЛ

І БОЛЯЧКИ

все те лікується скоро й без болю без втрати часу в пршій або дома. Нема вилікування ні операції.

ПРОПУКЛИНА

Я болі хребтового кімця без різання, без випалювання, без болю. Болі хребтового кімця, заблюкування крові, шліни, прурітус (свербляча пропуклина) і інші недуги хребта лікується нашою лагідною всесторонньою методою.

Хронічні недуги науково лікується за низькою заплатою.

Hill Medical Office

28 HILL ST., NEWARK 2, N. J.

One Block from Newark City Hall

Hours: 9 A.M. to 4 P.M., 6 P.M. to 8 P.M. Tues. and Thurs. 9 A.M. to 5 P.M. Sun. Mols. 10 A.M. to 4 P.M.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ДОСТАНУТЬ ЗАНАТТЯ

ПОШУКУЮ СТАРОГО ЧОЛОВІКА,
котрий би хотів де-що помагати жєні на фармі. Платня добра. Голоситься до:

O. BUDNIK

Martinsville, N. J.

ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ

св Марка, потребує священника-помішника, українця. Голоситься:

RECTORY ST. MARK'S CHURCH

445 Jersey Ave., Jersey City, N. J.

Церковний уряд.

ДАРНО

ВИШЛЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗОК

(SAMPLE)

КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ

з найліпшого гірського зілля, в недовоманні жолудка, печінки і нирок. Велика пачка коштує 50¢

● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство припорувають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50¢

● ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ. Дуже помічне. Як його уживати надруковано на баксі. Велика пачка 50¢.

● МІШАНІ КОРИННЯ, на нестерпність, брак апетиту, корчі. Добра також на запал до горілки. Пачка 50¢.

Маємо всілякі лічінні зілля, зілля, цвіт, кору, ягоди, коріння, ладан, живицю і т. д.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170